

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm IV. Eam te.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

CAPITVLVM IV.

Eam te.

PARAPHRASIS.

Prohibet Alexander III. ne quisquam ad beneficiũ curatum instituatur, etiam si literas Apostolicas afferat, nisi præditus sit scientiã, bonis moribus, atque ætate in Lateranensi Concilio requisitis. c. cùm in cunctis, 7. de elect. Præterea iubet, vt qui plurium Ecclesiarum curam habent, quarum vna ex alia non pendet, ij, remota appellatione, coguntur ad vnam earum, quam maluerint, dimittendam: nisi ita tenues redditus habeant, vt proprios Sacerdotes alere non possint.

SUMMARIVM.

1. Si Papa iubeat alicui conferri beneficium, licet in literis non exprimat, intelligitur tamen conditio, si idoneus sit.
2. Ad beneficia curata potissimum requiruntur qualitates istæ, scientia competens, morum honestas, & ætas legitima.
3. Qui habet duo beneficia curata, vel alterum personatum, aut dignitatem, ipso iure priuatus existit prius habito, illudque dimittere debet.
4. Si parochialis ecclesia tenues prouentus habet, qui alendo sacerdoti non sufficiant, quomodo ab Episcopo prouidendum?

NOTANDVM I. Si Papa iubeat alicui conferri beneficium, etsi in literis non exprimat, intelligitur tamen conditio, si idoneus sit, iuxta c. cùm aded, 17. de re scriptis. Potissimum autem ad beneficia curata requiruntur qualitates istæ. Scientia competens, morum honestas, & ætas legitima. Tametsi verò in ætate Pontifex dispensare possit, tamen non præsumitur contra generalis Concilij decretum dispensare, nisi id exprimat, c. ex parte, de Capellis Monachorum.

NOTAN-

sup ipere queant, tum Episcopus cùm Capitali consensu dispensare non prohibetur: cùm talis dispensatio in proprio ipsorum iure seu statuto fiat. Quod si autè literæ fundationis requirant, vt capellania v. g. Sacerdoti conferatur, vtrum Episcopus dispensare possit, dixi lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 13. in q. 6. n. 13.

NOTANDVM III. Si aliquis per Papæ dispensationem ad beneficium curatum promotus sit, qui ob ætatis defectum præesse ipsemer non possit, debet interim administrator, seu Vicarius temporalis deputari; qui Clericus sit, non laicus: nam laici Ecclesiastica negotia gerere non debent, c. 2. de iudicijs.

CAPITVLVM III.

Indecorum.

SUMMARIVM.

Regimen Ecclesia minori quatuordecim annis committi non debet, maior ætas requiritur iuxta posteriores canones.

Eccliesiarum dignitates, seu personatus impuberi, seu minori xiv. annis committi non possunt: Et talis prouisio seu institutio ab Episcopis facta, irritanda erit, ipsiq; grauiter puniendi. Ita Alexander III. in hoc c. Sed postea editis canonibus maior ætas requisita fuit: videl. si personatus, v. g. Decanatus, aut Archidiaconatus curam animarum annexam habent, anni xxiv. completi, c. cùm in cunctis, 7. §. inferiora. de elect. in Trident. sess. 24. c. 12. de reform. Ad dignitates verò seu personatus, quibus cura animarum annexa non est, xxi. anni completi, cit. c. 12. Ad reliqua verò simplicia beneficia, ordinariè ac per se loquendo, anni quatuordecim, saltem cœpti, Trident. sess. 23. c. 6. de reformat. iun. declarat. Cardinal. Vide quæ dixi, in cit. §. Inferiora.

* * *

NOTANDVM II. Tempore Alexandri III. prohibita erat pluralitas beneficiorum curatorum, ita verò, vt qui duo curata obtineret, cogendus esset ad alterum, quod maluerit, dimittendum. Post verò sub Innoc. III. in Concil. Lateranensi in c. de multa, 28. de præbend. & latius à Ioanne XXI. in extrauag. execrabilis, eod. tit. statutum fuit, vt obtinens alterum beneficium curatum vel alterum personatum seu dignitatem post pacificam eius possessionem, ipso iure priuatus existat prius habito; illudque dimittere debeat: alioquin ipso iure priuetur ambobus beneficijs, illaque Sedi Apostolicæ reseruata maneant.

4 Porro si parochiales ecclesiæ tenues proventus habeant, qui alendo sacerdoti non sufficiant, quomodo huic rei ab Episcopo prouidendum sit, declarat Concil. Trident. sess. 21. c. 5. de reform. & sess. 24. c. 13. §. In parochialibus, de reform. Vt videl. vnio beneficiorum instituat; tamen sine præiudicio ea obtinentium, ita vt vnio effectum non consequatur ante illorum mortem, vel resignationem, vti explicauit lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 9. n. 9. Sin autem vnio institui non possit, quia v. g. patronus consensum dare recusat, tum vel decimarum assignatione, vel parochianis indicta collecta succurri debet; vel denique cogantur patroni pro cultu diuino & sustentatione Rectoris sufficientes redditus præbere, aut vnionem permittere, sicuti Cardinales declararunt super cit. sess. 21. c. 5. de reform. Quomodo autem prouidendum sit, si populus n. microsus, vel nimis distans ad vnam parochiam congregari non possit, leges ead. sess. c. 6. Vide quæ dixi lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 13. n. 10. §. quarto.

CAPITVLVM V.

Præterea.

SUMMARIVM.

Is, qui nondum est in sacris, dispensatiue ad curatum beneficium assumi potest, ita tamen, vt intra annum in presbyterum ordinari possit.

Licet spectato ordinario iure ad beneficium curatum promoueri non debeat, nisi in sacro ordine constitutus, dispensatiue tamen permitti potest, vt in minoribus tantum constituti instituantur; dummodo tales sint, vt intra breue tempus in presbyteros ordinari queant.

Nunc verò definitus est annus, numerandus à die, quo prouisus beneficij possessionem consecutus est, vel per eum stetit, quò minus assequeretur: Intra quod anni tempus nisi iuste impeditus sit, ordinem sacrum requisitum accipere debet; alioquin priuatus erit, c. cum in cunctis, 7. §. Inferiora, de elect. & Clem. 2. hoc tit. c. 2. de institut. in 6. Imò promotus ad curatum beneficium, nisi intra annum sacerdos fiat, ipso iure priuatus est, c. licet, 14. de elect. in 6. & dixi de hac re in cit. §. Inferiora. Porro, quòd Gl. in cit. c. licet, ver. priuatus, iustum impedimentum excusare negat, si ex culpa prouenerit, vt quia prouisus suspensionem ab ordinibus contraxit, id supra reieci c. 1. Si tamen quispiam per fraudem inhabilem se faciat, quò minus intra annum promoueri cogatur, is haud dubiè pœnam iuris incurret: cum nemini frans propria parrochiani debeat. Sed & in pœnam priuari poterit, qui sciens se intra annum ordinem requisitum ad beneficium suscipere non posse, impedimentum reticuit: dummodo tanta culpa commissã videatur, vt priuationem mereatur.

CAPITVLVM VI.

Quæris.

PARAPHRASIS.

Episcopus quidam consuluit Alexandrum III. quid Clericis agendum esset, multa Ecclesiastica beneficia obtinentibus, si commoniti, vt ordines maiores acciperent, id agere recusant, eò quòd dicant occurrunt crimen se commisisse, ob quòd sua conscientia ad superiorem gradum ascendere non possint. Respondet Pontifex, In antiquis canonibus (relatis d. 74.)